

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
belső farkasutczában 81 szám alatt.

Megjelen e lap hetenkint négyszer u. m. vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton.
Ara évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ára: négyhavos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár osztrák ért. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

KIADÓ-HIVATAL:
Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás

Lapunk folyama a jövő április 1-jén új évnegyedbe menvén át, tisztelettel kérjük fel t. cz. előfizetőinket további megrendeléseik megtételére.

Előfizetési ár:

April—decemberi folyamra . . . 9 frt.
Félévre 6 " a. é.
Évnegyedre 3 " a. é.

Az előfizetési pénzek lapunk kiadó-hivatalába Stein J. középütczei könyvkereskedésébe bérmentve küldendők.

Kolozsvár, mart. 29-kén 1862.

(D) Midőn a Franciaországban feltűnt belső izgalomra mutatánk, egyszersmind azon véleményünket mondottuk ki, hogy Napoleon császár keresni fogja külső események fejlesztésében az alkalmat arra nézve, hogy a Franciaországban felbredő szabadsághágyat újból a harszi dicsőség mámorával kábíthassa el.

Vagy pedig a forradalmi elemekkel remonsztraltat a legitimisták azon feltűnő föllépésének, mely a törvényhozó testületben nyilatkozott — európai sugalmazói ellenében, hogy így a forradalmi szenvedélyek felzaklatása által figyelmeztesse Európát, hogy ő a társadalom megmentője.

Azóta keleten egymásra gyulad az forradalom, s a fenyegető mozgalom Montenegrótól Görögorszáig terjed ki, s midőn a görög lázadók királyukká kiálták ki Victor Emanuel király kistibbik fiát, a figyelmes olvasó lelkében azonnal fölmerülhetett azon gondolat, hogy valamely nagy terv hálózatának egyes szálai gyuladnak a keleti lázadásokban, s hogy a görög és általában a keleti keresztény mozgalom bizonyos összeköttetésben kell hogy álljon az olasz mozgalommal is.

Erre mutatnak most még inkább a hírlapok azon Hiob postái, melyek Garibaldi föllépéseiről s több forradalmi főnökökről stb. kezdenek híreket hozni. Beszélnek azon fenyegető beszédekről, melyeket az olasz szabadsághős tartott a minap Genuában, s melyekben a közel küzdelmekről beszélt. És hányszor hozták közelebből a keleti lázadásokat kombinatiókba az olasz s francia tervekkel? Habár e hírek még a valósulhatóság bizonyosságával nem is bírnak; de mindez arra mutat, hogy Európának megint van egy égő pontja, hová a figyelem önkénytelen is fordul, egy tűzfészke, mely ha nagyobbban ki-gyulad, egész Európára nézve annyival fontosabb hatással lesz, mert egyetlen nagybő hatalmasság sincsen, mely egy keleti zavar által közvetlenül ne lenne érdekelve. A conolisáló Európa, az itteni államélet legfontosabb tényezője a kereskedelem által nagyon is összefűzte saját államérdekeit kelettel, s Törökország élete és halála mellett egykint számosan buzognak, kik az ő győgsége után élnek jelenleg, vagy az ő megsemmisülése után óhajtanak maguknak zsákmánytérít vívni ki azon chaoszból, mely keleten fog előállani, ha ottan a forradalom a török uralkodást szétrobbanthatja.

Rég fenyegeti Európát egy világháború, s valóban egy kérdés sem merült fel ez utóbbi pár évtizedben, mely hamarabb felidézhesse azt, mint a keleti zavarok.

Es ki tagadhatja, hogy ama fenyegető hírek, melyek az olasz cselekvő pártnak a keleti mozgalommal kapcsolatos céljairól szárnyalnak, a combinatio előtt igen hamar tűnhetnek föl valószínűeknek.

Látjuk, hogy a töröksergek az Ausztriával szomszédos török tartományokban nem igen nagy szerencsével küzdenek a lázadás ellen; terjed a hír, hogy a lázadó Vukalovichot a montenegrói fejedelem már nyíltan akarja segíyezni; mondják, hogy a szerb fejedelem titkos egyetértésben van a keleti lázongással, s nem tudhatni óráját annak,

midőn nyíltan lépik fel a porta ellen, hogy saját függetlenségét kívívja.

Maradhat-e Ausztria semleges tanuja ezen birodalma szélein kitörendő válságnak, és ha sikerülend a keleti kérdésbe belebonyolítani Ausztriát, kezeshet-e valaki arról, hogy ottan nem sokára nem az orosz sergeket látandja maga előtt, ki könnyen fölléphet, hogy saját érdeke szerint szabályozza azon lángokat, melyeket tán a szerbek, a montenegríták, albaniaiak, görögök Garibaldi szabadsapataival kez fogva élesztettek?

Es vajjon ha e két hatalom beavatkozik, nem fognak-e a csataterre sietni az angolok, francziák, kik mind érdekelve vannak keleti gyarmataik miatt a keleten fölmerülő események által?

Es vajjon, midőn a görög király védelme miatt az Ausztriához szító német hatalmak el lesznek foglalva keleten Ausztriával együtt, nem lesz-e tárva az ut Rómába Victor Emanuel előtt, s nem veheti-e fel az olasz forradalom a keleti kérdés mellé Velence kérdését?

Valóban igen könnyen érthetjük azon komor hangot, melylyel a bécsi „Vaterland“ az utóbbi napokban gyorsan megholt osztrák főkatona méltóságok necrológját kísérte. E sokfelőlről értesült lap nyíltan kimondja, hogy még nehezebb idők vannak közel kilátásban mint a minők eltűntek, s hogy Ausztria új korszak előtt áll ugyan, de csak újabb harcok korszaka előtt.

Maga a diplomacia is eléggé elárulja, hogy látja a vihart, s sebesen dolgozik arra, hogy azt megelőzhesse. Ausztria Franciaországgal, Angliával egymás után érintkezik azon módok megállítása fellett, melyek által a keleti kérdésnek nagyobbserüi kitörését meg lehetne előzni. De mit lehet várni ezen diplomatiai mozgalomtól? Napoleon császár, ki a non intervention elve mellett a népek azon jogát, hogy saját sorsukról rendelkezzenek, nem egyszer mondotta ki, valamint az angol kormány, melynek egyik vezetője Russel lord csak alig pár év előtt nyíltan szóznokolt a népek ezen jogáról, hogyan fognak ők a keleti keresztényekre nézve, nyíltan hirdett tanakkal egészen ellenkező politikát érvényesíteni?

Im azon hosszú szünetelés után, mely a télen át a politikai életben honolt, mennyi felőlről emelkednek a viharok? Itt a reactio, ott annak ellentéte a forradalom, e két szélsőség mutatkozik, mely mindig egyszerre áll elő, mint a tűz és víz, mely egymást emészt, annyi különbséggel, hogy amaz előbbeni rendszert oka is egy másnak.

De éppen e két szélsőség alattomos harcza miatt azt hisszük mi, hogy egyik sem foghat diadal-maszkodni; a reactio mindenütt fékezve áll elő, s fékezve a forradalom is; mi ugy hisszük, hogy mindkettő csak eszköz Napoleon kezében, szerepelni engedni bizonyos fenyegető határokig mindkettőt, de egyiknek sem enged döntő szerepet; csak arra való azok, hogy jobbról-balról fujdogálják a napoleoni dynastia életfáját, míg az az ujdun ásott földbe gyökereivel jól berázódik.

Napoleon dynastiája így erősödik, míg a forradalmi reményekkel kecsegtetett nemzetek magukat a folytonos csalódások tantalusi kinjai közt látják martalékul; s míg másrésről a békületlen népekkel viaskodó kormányok szerencsétlen belyiszonyaik miatt gyengülnek, adósodnak; s Napoleon, mint magokra nézve is szükséges rosszát elnézni, sőt hozzá simulni kénytelenek, nehogy a forradalom furiáit felköltse.

Ha egy nagy napon az annyi reményekkel kecsegtetett népek saját uralkodóikkal őszintén kibékülének, egyszerre eltűnne Napoleon azon varázshatalma, mely most abban áll, hogy ő a reactionarius és a forradalmi szellem között nagy ügyességgel balanciroz.

Nem lármázhatná fel többé Európát mihelyt érdeke ugy kívánja; s a mit most künn keres, trónja életét akkor Franciaország belső szabadságában keresné, vagy ellenkező esetben összeomlanék az.

Egyenlitsék ki az uralkodók eszméiket és érdekeiket népek eszméivel s érdekeivel, és a népek is elégedjenek meg egy csöndes jóléttel, s ne ves-

sék reményüket a válságokba; mert ez csak vég-szükség, mely ritkán ad kárpótlást az okozott romlásokért.

A törvény és alkotmányosság egyedül az a politikai életben, a mely üdvözít.

A budget-bizottmány, az államadóssági bizottmány előterjesztése és a jobb oldal.

A birodalmi tanács budget bizottmánya hirszerint annyira vitte már előmunkálatait, hogy a birodalmi tanács pár hét alatt tárgyalás alá veheti a pénzügyminiszter előterjesztését.

Ennél nehezebb és kényesebb ügy alig kerülhet szőnyegre, miután Ausztriát az utóbbi 12 év folytonos deficitjei oly terhes eladósodásokba merítették, hogy csak a kamatok fedezése is felemésztí a rendes jövedelem legnagyobb részét.

A budget-bizottmány eleget forgatta a kérdést jobbra-balra, de a dolog csak oda ment ki, hogy Ausztria pénzügyeit csak az idő szedheti rendbe. A költségvetés jövőre is csak ugy tít ki, hogy az államnak egy sereg új adóssága követi azt. Akarták volna a kiadást csökkenteni, hogy így az egyensúlyt helyre állítsák; indítványozták, hogy a hadügyminiszteri kiadásokból takarítsanak meg egy néhány milliót; de hogyan tehessék ezt, midőn éppen a katonaság az, mire ez idők szerint leginkább támaszkodik a birodalomnak ugy kül- mint belpolitikájára; és ha benn a legjobb rendben is állának a dolgok, akkor is nagyon keveset lehet megtakarítani a hadi kiadásokból, midőn minden európai nagy hatalmasság nyakig fel van fegyverkezve, Ausztriát pedig éppen sans gene fenyegeti folyvást az olasz forradalom, s Victor Emanuel király kormányja nem csinál éppen semmi titkot abból, hogy mihelyt annyira erősnek érezheti magát, azonnal kész lesz Velence miatt Ausztriával megküzdeni. E részben az olasz politika oly elhatározott, hogy szinte jogsérelmét látja abban, hogy ezen tartományát Ausztria miért nem adja át minden vérontás nélkül. Így tehát a hadi költség nem kevesbítettetik; s kevésbbé lehet szerencsés sorsa a burocratiára való tetemes kiadásoknak is. Azon kormányzati rendszer, mely Ausztriában tart, mindenféle nagy kiadásokat követel, a nagy kiadások miatt pedig mind emelkedik az adó, s hogy az indirect utakon bejövő adók begyűlhessenek, ez megint mind sok költségbe kerül.

Látunk uradalmokat, melyeknek jövedelmét a tisztai s cselédi fizetés legnagyobb részint felemésztí; így megy az az államok életében is, a hol nem minél inkább a nép kezében áll a köztartozások felhajtása.

A pénzügyminiszter az osztrák nemzeti bankkal akarta megújítani szerződését, mely talán négy év múlva már lejár, s ezen szerződés által akart bizonyos összeget megnyerni Ausztria pénzügyére nézve; azonban a budget-bizottmány ugy látszik nem találja igen kellemes helyzetnek azt, hogy Ausztria pénzügye mindig egy bank-társaság kezében álljon, mely részvényeseinek még mindig tudott bőv osztalékot adni a birodalom pénzügyiből merített nyeresémből, míg a birodalom pénzügye gyorsan hanyatlott, s ugy látszik legalább azt belátták, hogy jobb ha legalább azon összeget, mit a nemzeti bank nyer, a birodalom nyeresényévé válhatnék és így biz a budget-bizottmány a bankkai újabb szerződés eszméjét nem is fogadta el. Plener ur annak idejében azt mondá, hogy ha e terve nem fog tetszeni, fog mást ajánlani. A napokban felszólította a bizottmányt, hogy tegye meg azt a másik ajánlatot; Plener ur erre azt válaszolá, hogy ez esetben az egy és öt forintos bankjegyekkel számdékszik valami operatiót véghez vinni, mely hogy minő lesz, azt tán később megtudjuk.

Egyébiránt a „Wien. Ztg.“ fözreadta már az államadóssági bizottmány előterjesztését, és e szerint az államadósság 1861 április 30-ig következőleg áll:

I. Tőkeviszafizetés nélkül: a) a régebbi adósság 75,443,054 ft. 19¹/₂ kr. részint bécsi értékben kamatozó, részint nem kamatozó és 15,163,300 ft. p. pénzértékben kamatozó és kisorsolandó; b) újabb adósság 1,573,071,069 ft. 10³/₁₀ kr. p. p. és 80,943,253 ft. 34 kr. ausztr. értékben.

II. Meghatározott visszafizetés mellett 1,867,898 ft. 49 kr. bécsi értékben, 146,205,614 ft. 58 kr. p. p. értékben és 100,087,606 ft. 28 kr. ausztr. értékben. Ezen fennemlített közallamadósság ausztriai értékben öt százötli tőkére átszámítva összesen tesz 2,335,059,544 ft. 35³/₁₀ krt., melyből leszámítva az államéleti-hivatal activ vagyonát 2,234,377 ft. 49 krt., marad 2,332,825,215 ft. 86³/₁₀ kr.

A lombard-velencei királyság adóssága 1861. április 30 án névérték szerint volt 66,451,491 ft. 90³/₁₀ kr.

Vége 1861. ápril végeig az összes földtehermentesítési adóssági kötvényekből tőkeértékben 494,913,450 ft. p. p. vagy 519,553,122 ft. 25 kr. a. értékben volt forgalomban, mely összegben azonban azon 30,211,100 ft. 65³/₁₀ kr. értékű földtehermentesítési kötvények is bennfoglaltak, melyek a laudemialis kárterítési tőkék fedezésére szolgálnak.

Az 1861. évi első félévben összehasonlítva az államadósságnak 53,765,272 ft. 38³/₁₀ krt. szaporodását, az ugyanegyidejű 11,777,272 ft. 11³/₁₀ kr. kevesbedéssel, az 1860. oct. végén kimutatott állapottal szemben kiderül, hogy ezen idő óta 1861. április 30-ig a közallamadósság 46,996,846 ft. 80³/₁₀ krt. o. é. szaporodott. — Az említett

ban Lissabonban, hol frankfurti patriciusi családból származott, atyja orosz követ volt. A katonai pályán lépett be az életbe; de már 1802-ben követségi ügynök volt, s 1807-ben követségi tanácsos Párisban, hol I. Napoleon fegyverkezéseinek fölfedezése által alkalma nyílt császárnak kegyét megnyerni s magának az utat a legfőbb államhatalmatalra megnyitni. Mint külügyministeri hivatalnok ő vivé többnyire a legfontosabb alkudozásokat Anglia, Ausztria és Poroszországgal s eszközül a híres négyes szövetséget, mely a francia császár végbuzását maga után voná.

Később a bécsi, acheni, troppani, laibachi és veronai congressusokon ő képviselvé Oroszország érdekeit s rendezé Európá ügyeit, minek végeztével Oroszország külügyminiszterévé lön. Innen tul ő vezeté az orosz külpolitikát Sándor nagy mint Miklós császárok alatt, míg végre a krími háború politikai pályájának végét vetett. Új emberek kerekedtek fölül; de nem mondhatni, hogy ezek a hétévi uralom óta csak egy oly politikai sikert is fel tudnának mutatni, milyet Nesselrode gróf annyit felmutathatott. Ennyi elismeréssel tartozik neki az oroszok hálás emlékezte, habár az ő politikai vívmányai sem birtak s birhattak állandósággal, mint az elvek, melyeken azok alapultak, csak is azon kor-szak kifolyásai voltak, melyet ő képviselt s nagyrészt be-töltött.

Most más elvek uralkodnak, más nevek töltik be a politikai légkört, s e perczben éppen azé hangzik ismét leg-jobbán, ki a kimúlt orosz kancellárnak kétségteletül leg-merevebb ellentéte. Garibaldi áll ismét az előtérben, ki mint egy nagyszerű agitator központja tünik föl. Milanoi bevonu-lása képezi a nap főeseményét, különösen azon nyilvános beszédeknel fogva, miket ott tartott, s mikből azt kellene következtetni, hogy a tábornok már legközelebb kilépénd a végzetes tettek mezejére, s hogy erre nézve fölhatalmazása is van.

— Az „Ost und West“ körismegyei levelezője kü-rül-belül így vázolja a horvát municipalis életet: Hely-batósági életünk főleg azon engedményben áll, hogy gyű-léseket tartunk s ott expectorálhatjuk magunkat, remostal-hatunk, repraesentálhatunk — minden eredmény nélkül. Még annyit sem nyerbethetünk meg, hogy megyei sedriának legye-nek, s néplünknek a legkisebb ügyben, tömördek idővesz-téssel, Zágrábba és Varasdra kell mennie. De most már ki van tűzve a concursus a törvényességi tagok helyeire. Oly eljárás, mely alkotmányunk szellemével ellenkezik. Azzal vigasztalnak, hogy „provisorium“ ez. Még alkotmány-ellenesebb a kormánysszéki rendelet, mely kénye szerint szabályozza, elölri stb. a megyei hivatalokat, octroyálja fizetéseiket, s azon indokollással, hogy máskép az üzlet, a mit a pénzülgyminiszter Horvátországnak ad, nem lesz elég. S különös, hogy a dicasteriumok bőkezűbbek saját, még irodai személyzetük fizetésében is, mint a megyei tisztvis-lőkében. Az utóbbiak rovására gazdálkodnak. Mi okból te-szik ezt? Levelező azt hiszi, a helyhatósági hivatalokat akarják stílyesíteni, hogy aztán királyi hivatalokkal helyet-tesítsék. Mint állunk önkormányzás dolgában, abból meg-ítélhetni, hogy a legkisebb hidigizás ügyében a horvát helytartóság engedélyeért kell folyamodni. E nélkül egy farkasfej díját sem lehet kifizetni, sőt a megyeház ablaka is törve áll a jégverés után, míg a kormány el nem ren-deli az ügyes számlája kifizetését. A mit a fináczerhatóság resolvál, azt kapjuk e czélra, a horvát helytartótanács csak tudja az üzletet, és hogy fölvehetjük. Magunk ily költ-ségekre semmivel sem rendelkezünk. Szóval, autonomiánk „à peu près“ — semmi.

— A „New Yorker Handelszeitung“ írja, hogy midőn a Donnellson erőd bevételének híre New-Yorkba érkezett, a nagy diadalöröm közepett egy amerikai rendőrséghez ment s azt kívánta, hogy mindenki, a ki d. u. 2. óráig tul józa-non fog az utcán járni, fogassék be. A rendőrfőnök meg-érte ugyan, hogy elnéző lesz az ittasok iránt, de többet minden hazafisága mellett sem tehet. Vajjon ama hazafi jó-zan volt-e midőn a rendőrség elé e kívánatot terjesztette?

— Éppen most hagyta el a sajátját a „Nüvendék ifjuságima könyve“ írta Medgyes Lajos. Az írónak költői és magasztos gondolatjárása ismeretes eddig közre-adott költeményeiből, s egyházi szónoklataiból. Jelen mun-kájával egy hasznos bézogat tölt be vallásos irodalmunkban, mert a fiatalság egy az ő érzetvilágához alkalmazott ima-könyvet ekkorig nélkülözött. A könyv kiállítása csinos, és kiadója Stein János nyomdájának becsületére válik. Ára kötvé 1 forint, disz kiadásban 1 forint 50 kr. Kapható Stein János utján minden hités könyvkereskedésben.

Nyilatkozat.

Midőn Reményi Edének „Eredeti magyar népdalok és csárdások“ című 3 füzetes zongora-szerzeményeit a ki-tűzött határidő lejártával a t. előfizetőknek pontosan megkü-lденem, egyszersemind tisztelettel kijelentem, hogy fentebbi művekre megrendeléseket 2 frjtával april 15-ig még folyvást elfogadok; azontul azonban a bolti ár (3 frt) állandó be.

Kelt Pesten, mart. 24-én 1862.

Reményi Károly,
régí posta-utza 2. szám.

POLITIKAI HIREK.

Franciaország. Páris, mart. 22. A törvényhozó-testület tegnapelőtti ülésében a választfelirat tárgyában sza-vazás alkalmával igen heves összecsapálkozás volt az elnök s az ellenzéki szónokok között. Morny gróf ezen szavaira: „Mit akart a császár elérni azzal, hogy önöknek jogot adott, választfeliratot határozhatni?“ Picard közbeszólt: „visz-szaadta.“ Morny: „Semmit sem adott vissza, midőn a fel-írást megengedte; az ember csak azt adja vissza, a mit elvett.“ Picard: „Mi a törvényhozó hatalom vagyunk.“ Morny: „Mi volt hát a császár szándéka, midőn önöknek felirási jogot adott? En e kifejezés mellett maradok. (Moz-gás). Talán nagyobb vitatkozási szabadságot akart önöknek adni? Nem. Önöknek meg volt az, minden törvényjavaslat körül; igen, önöknek meg volt azon szabadsága. A mit a császár akart, az a volt, hogy önöknek, az ország képvise-

lőinek megkérdesse véleményét, az ügyek folyamáról, a kor-mány magatartásáról. Ugyde milyenek kell lenni ezen vé-lelményezések? Mindenekelőtt őszintének, de ezenkívül méltósággal és mérséklettel formulázottnak (helyes!), mert min-dígy ilyen egy nagy politikai testület beszéde. (Nagyon jó). De ha e helyett a felírás rozszakartu gyauusítások, vadakra szolgálta alkalomul —“ Favre Gyula: „Ez ellen tiltako-zunk.“ Picard: „Elnök ur, önnek nincs joga, ily hangon szólni hozzánk.“ (Nagy zaj). Favre: Önnek nincs joga, ily modorban leezkézni bennünket.“ Morny: „Tiltakozza-nak önök, ha ugy tetszik; de engedjék, hogy kibeszéljem magamat.“ Hagyták is aztán, hogy az elnök beszélje ki ma-gát, minek azon indítvány lett a vége, hogy jövőre a vá-lasztfelirat feletti általános vita maradjon el.

Páris, mart. 22. A „Nat. Ztg.“-nak írják: A görög felkelés ugy látszik végéhez közelget. Határozottan állíthat-juk, hogy sem Angol-, sem Franciaország nem fognáknk semminemű beavatkozást meg engedni. Ausztria és Bajoror-szág, az első a Porta, a második pedig saját dynastiája ér-dekében lépést tettek Párisban, hogy vagy a nyugati hatal-makat a beavatkozásra rábírájk, vagy legalább engedélyt eszközöljenek ki azoknál arra, hogy ők beavatkozhassanak. A Tuillériák palotájában azonban határozottan megtagadták e kérelmet: Franciaország a be nem avatkozás elvére hi-vatkozott, mely már az olasz és amerikai ügyekben is al-kalmazásba jött.

Olaszország. Turin, mart. 20. A „Vaterland“ írja: „Hudson lord e napokban hosszabb értekezletet tartott a kormány elnökével, melyben kormánya megbízásából, előre kijelölte azon magatartást, melyet az angol kormány Piemont-nak Ausztriával kiittendő háboruja esetére tanusítani fog, s azon nyilatkozatokat ismételte, melyeket nem régebben Rica-soli bárónak, ugyancsak kormánya nevében tett. Kormánya megbízásából aggodalmát fejezte ki a lord a provvedimen-tok magatartása ellenében, s kárhoztatta Garibaldi kihívó nyilatkozatait, melyek minden tartózkodás nélkül beszélek a venezzei háborúról, sőt még a német szövetségi terület megsértését is kilitásba helyezik. Hudson ur azt állítja, hogy fel van hatalmazva, kormánya nevében kijelenteni, hogy ha ezen megsértés bekövetkeznék és abban Victor Emanuel kor-mánya részt venne, Angolország nemcsak erkölcsi támoga-tást kényyszerülne megvonni Olaszországtól, hanem szükség esetén fegyveres kézzel is elkövetne mindent, hogy Ausztria a birtokai ellen intézett támadás visszazaverésében gátolva ne legyen, s hogy az a jövőben ne ismétlődhesék. Ratazzi azon kérdésre, vajjon e beszélgetést hivatalosan felhasználhat a-e, így felelt Hudson ur: „Kormányom felhatalmaz-tott, kijelenteni önök, hogy nemcsak teljes szabadságban áll beszélgetésünk tartalmát ott hol jónak látja, közzétenni, hanem nagyon kedvesen venné, ha nézeteit a parlamenttel is közölne.“

Róma, mart. 15. A „Journ. des Dea.“-nak írják: A politikai befogatások folyvást napirenden vannak. Éppen most hozták be a bracciano polgármestert de Angelist és Ve-ranzi sőtöt, a ki azzal van vádolva, hogy a nemzeti bi-zottság tagja, mintha nem az volna csaknem minden ró-mai. Négy héttel ezelőtt N. ügyvédet az ágyából vonozolták fel, ki még mai napig is kihallgatatlannul ül börtönében. Le-velező számos ily esetet tudna elősorolni, de csak még egy jellemzőt emlit meg. Mintegy hat hóval ezelőtt két ifjoncz öszszeszeváz az utcán s egyikük egy esendőt hi oda s fel-adja neki, hogy veszekedő társának kalapja fenekén ily fel-írás van: „Éljen Victor Emanuel!“ Erre az ifjut rögtön el-fogják s a corpus delicti-vel együtt a rendőrségre viszik, mely a 14 éves gonosztevőt azonnal bezáratta. Hat hónapi vizsgálat után most már elítélték négy évi börtönré. Ha, ugymond a levelező, valamelyik francia szenator e tény iránt kétségeskednék, tessék csak a fin atyját megtalálni, a ki egy szegény mozaikkészítő s Via de Babunio utcában lakik 125. szám alatt.

A „Patrie“ szerint Nápolyban a világi papok legna-gyobb része, sőt igen sok szerzetes is részt vesz a forradal-móban. Nem rég a ferenczi szerzetesek kivonulván zárdá-jukból, az utcán ezt kiabálták: „Le a pápákirályal! Él-jen a nem király-pápa.“ Foris József ferenczi szerzetes kilépett a zárdából, levetette a csuklyát s Lablache-nak egy özvegy leányát nőlt vette.

A „Stampa“ részletes tudósításokat közöl azon előké-születekről, melyeket Triest és Velenczében, a déli tartomá-nyokba indítandó expedíciók érdekében tesznek. Egy angol gőzösnek 300 fegyveres embert kellett volna Korfuba szállít-nia, de a vállalat előre nem látott akadályokra talált, mire aztán 160 kalandor Triestbe hajózott. A „Stampa“ azt hi-szi, hogy ezen embereket jelezteék a San benedetto partok-ról, kik azonban ott kikötni nem mertek, hanem torább Ci-vita Vecchiába utazván, Rómába meg is érkeztek.

Garibaldi bevonulását Milanoba a „Köln. Ztg.“ leve-lezője következőleg írja le: Mártius 23-án esti 11 órakor vo-nult be a caprai férfi a történelmi nevezetességi lombard fővárosba. Az omló zápor daczára hullámzott a nép az ut-czákon; az özszes népesség mozgásba indult, hogy, az ün-nepeket éljenekkel, zenével és lobogókkal fogadják. A lel-kesültség leirbatlan. A város ki volt világítva; mindenütt zene és ének, mindenütt e kiáltás: „Éljen Garibaldi!“ s hozzá még: „Éljen Róma és Velencze!“ A nemzet hőse a városház erkélyéről szóltat a néphez s ígéré Velencze és Róma megszabadítását. Másnap reggel a milanoi tanuló sereg megjelent Garibaldi előtt s kijelenté, hogy karabélyos századdá alakította magát. Jelentékeny számú hölgyek is csatlakoz-tak a nemzeti lövészegyletbe. A legutóbbi stürgöny elin-dulásakor az utca, hol Garibaldi szállva volt, kora reg-geltől fogva tele volt emberrel s az éljenzéseknek Garibal-dira, az egyesült Olaszországra, Rómára és Velenczére vége hossza nem volt.

Egy román küldöttség üdvözölő iratot nyújtott át Ga-ribaldiának, melyre ő többek között így felelt: „Ismerem or-szágtok történelmét s tudom, hogy a magyarok követtek el némi jogtalanságot ellenetök. Amde ki nem tett valaha joga-talanságot? Bocssátsatok meg nekik, nyujtsatok kezet nekik. A közös ellenség ellen minden erőnek egyesülnie kell. En soha sem engedem meg, hogy egyik nép a másikat szol-

gává tegye; én mindig küzdeni fogok a zsarnokság ellen, habár egyes ember vagy egész nép gyakorolja is azt szá-zadunk szellemének ellenére. Midőn elleneinket legyőztük, más népek segítettek bennünket és segítségük igen hasznos volt nekünk. Magyar testvéreink oldalunk mellett harcoltak. Tegyetek még egy nagylelkű kísérletet, hogy ezen, az olaszok és oláhok közt természetes szövetséget megszálldít-sátok, s mi háládatosok leszünk irányotokban.“ Továbbá még elutazása előtt következő tartalmu levelet írt Garibaldi a románokhoz: „Maradjatok vitézül állomásaitekön a nem-zetek gyülekezében s bizzatok azok, jelesen pedig az ola-szok testvériségében, kikhez vér- és származási közösség csatol. Igen, Romának nagylelkű fia, mi egymás mellé so-razakozva fogunk a népek fenséges bucsímenetében lépdelni s együtt fogjuk adni a zsarnokságnak a kegyelemldöfést stb.“ A „N. Nach.“ bámulja az iránybeli nagy jártasságot, mely-lyel a nagy agitator örökös themáját változtatni tudja; de nem kevésbbé csodálkozik azoknak hibuzgalmán is, a kik még lelkesülni tudnak Garibaldi leveleire.

Németország. Berlin, mart. 24. A király e hó 22-ről kelt határozatánál fogva Auerswald kilépett minis-tert, a korona és ország érdekében tett szolgálatai kegyteljes és megtisztelő elismerésül, első osztályu korona-renddel dí-szította, s marienburgi fővágrófsági méltósággal ruházta fel.

A belügyminister a bekövetkező választásokra vonat-kozólag egy körrendeletet intézett valamennyi királyi föl-nökhöz és kormányhatóságokhoz. A rendelet lényegesebb helyei következők: Az állam kormány távol van attól, hogy a vá-lasztás szabadságát bár a legesekélyebb mértékben is kor-látozza, mert reméli, hogy a szabad választások útján is megtalálандja a szükséges támogatást; de nem mulaszthatja el, hogy közlönyeiy által határozottan oda törekedjék, hogy a nép a kormány tetteit irányzó alapelvekkel teljesen meg-ismerkedjék. A kormány az alkotmány terén áll, a népkép-viseletet hatásában nem gátolja, de kötelességének ismeri a korona jogait határozottan védni, s nem engedheti meg hogy a királyi kormányforma hatalma a parlamentaris kormány-zat által csorbulást szenvedjen. Ebben fekszik a kormány és a demotracia közötti különbség, mely utóbbi nyilvánosan arra törekszik, hogy a hatalom sulypontját a népképvis-eletre fektesse. Ennek folytán az államkormányzatnak köte-lessége mindenütt ellene működni a haladó nagy demotracia part fölüljeinek, s az alkotmányhü conservatív pártok le-hető egyesülését eszközölni. Természetes, hogy erre nézve méltatlan eszközöket felhasználni nem szabad, de a hatósá-goknak azért czélszerű tevékenységet kell kifejteneik. A ki-rályi hivatalnokokat illetőleg kijelenti a kormány, hogy a választási mozgalmaknál a kormány érdekében történeendő közreműködést, állásukkal megegyeztetethőnek tartja.

Törökország. Az Omer basa és Vukalovich köz-folyt alkudozásról francia lapok következő részleteket köz-ölnek: Omer basa nevében az osztrák konsulsági ügynök kezdte meg az alkudozást Vukalovichcal, febr. 17-én. A herczegovinaiaknak az előbbi ígéretek ismételtettek: kegye-lem, a kormányzat javítása, s minden eddig elvállalt köte-lezettség teljesítése. Magának Vukalovichnak Wajwoda czi-met, és török tábornoki fizetést ajánlottak. Wukalovich, le-hangolva levén az ellene Matanovich által szőtt árnyokok miatt, nem utasította vissza határozottan a föltételeket, ha-nem csak azt mondta, hogy előbb hitsorsosainak véleményét ohajlja azok fölül hallani. Mart. 1-én ismét öszszjövetele volt az osztrák ügynöknek Vukalovichcal, melynél ez utóbbi következő ultimátumot terjesztett elő: 1) A Popovotól Pi-vaig terjedő területnek, vagyis a Trebinje, Niksics és Ga-cho kerületeknek a szerbekéhez hasonló alkotmány adassék, melyért azok a porta szouzeránitását elismerendik. 2) A tör-ök hadak e területről, még a várakból is teljesen kivonul-nak. 3) Az adó és vám helyett bizonyos évi öszszeg fizette-tik. 4) Ez új viszonyt a nagybatalmak garantirozzák. Az osztrák ügynök még azznap Mostarba utazott. Omer basa visszautasítá a föltételeket, mert azok folytán Trebinje Klo-buk, Niksics, Gacko és Bilec erődöket, vagy is a törökök legalkalmasabb védelmi vonalát kellett volna feladnia. Mart. 10-én jött Dervis basától a parancsolat, hogy az ellenséges-kedések megkezdődjenek. A roz idő, és Vukalovich újabb ajánlatai azonban megakadályozták azt. Cattaróból táviratoz-zák, hogy Vukalovichhoz minden oldalról tödül a segély. Nemsokára támadólag foglólépní Omer basa; daczára a Vu-kalovich fölött nyert előnyöknek, nem üldözhetta a herczeg-ovinaikat, hadserege demoralisalt állapotba miatt.

A „Wanderer“ következő tudósítást kapott Ragusából mart. 18 ról: „A Vukalovichcal megkezdett alkudozások sikertelensége után a harez az egész vonalon ujra megke-ződött. Omer basa rendelkezései ugy vannak számítva, hogy a herczegovinai fölkelés teljes legyőzése után fegyverét azon-al Montenegro felé fordíthassa. Dervis basa hadseregének egy részével megszállotta Grabot. Egy osztály Priska és Jore felé nyomult előre, hol jelenleg Vukalovich táboroz. A szakadatlan ágyu- és puskadörgés azt látszik bizonyitni, hogy a fölkelők makacsul védik magukat. Kruseovitzé fér-fiai Priporaz körül öszszpontosulnak, hogy a törökök előtt a falujokon keresztülvonulás útját elzárhassák. Minden szem Vukalovichra van irányozva, ki e veszélyes körülmények közt keményen el van határozva, minden lépésnyi területet csak erős küzdelem után adni föl. Montenegro még folyvást legtekintélyesebb férfait küldözgeti Vukalovichhoz, hogy a közös ellenséget addig visszatartoztassa, míg Montenegro is képes leszén egész erejével harcra szállani ellene.

Mexiko. Veracruz, febr. 21. A „Indep.“-nak írják: A békealkudozás eredménye fegyverszünet megkötése lön, melynek tartama alatt a szövetségesek csapatai meg fogják szállani Cordovát, Orizabát és Jalapát; ellenben Veracruz és Sz. Juan d' Ulloát a mexicioiaknak visszacsatásáért. Mo-narchia felállításáról soha sem volt szó az országban; s monarchiai reményeknek nincs Mexikóban legkisebb alapja is. Almante tábornok, kire Európában oly nagy fontosságot helyeztek, Mexikóban egy politikai és katonai senki.

Ujabbak. Bécs, mart. 26. Az „A. Allg. Ztg.“-nak írják: A jelek oda mutatnak, hogy Velenceért s az adriai tenger uralmáért még egy utolsó harcra kell megvívunk. Nem egy néhány garibaldista kalandorról, hanem az összes olasz fegyveres erőről van itt szó. Garibaldi csak a czeget kölcsönzi egy oly vállalatra, melyért a felelősséget Victor Emanuel egyelőre nem akarja elvállalni. Bizonyos, hogy Garibaldi rendelkezése alatt 40 gőzhajó van, melyeken nem meszsze fekvő partokra jelentékeny haderőt lehet szállítani.

— A „Köln. Ztg.“-nak egy brüsseli levelezője tudni akarja, hogy Bloomfield lord Ausztria eszközölésére küldetett Belgrádba, hogy Szerbiát az osztrák-török po-

litikának megnyerje, miután, említett levelező szerint, a magyar menekültek Olaszországban létele s kiadott programja nagy fontosságot kölcsönöz a szerb kérdésnek.

— Páris, mart. 24. A mai börzén nyugtalanító hírek keringettek. A pápa aggasztó egészségiéről, sőt haláláról is, a görög királyi pár meneküléséről s az olasz mozgalmak fenyegető alakulásáról beszéltek. E híreknek még eddig egyike sem valósult; sőt a görög mozgalom már teljesen el is nyomott volt.

— Athéne, mart. 22. A naupliai fegyverszünet 48 órára megnyújtott. A király közbocsánatot adott.

— Turin, mart. 26. Ujból miniszterváltási hírek szárnyalnak. Az „Opinione“ szerint Durandot ismét

megkínálták a külügyi tárczával, Confortit az igazságügygyel. Cordova és Mancini kilépnének.

— Karlsruhe, mart. 26. A badeni parlamentben egy interpellatoria Roggenbach kijelentette, hogy az olasz követ exequaturja nem foglalja magában az elismerést.

— Sz. Pétervár, mart. 26. Egy császári rendelet adatott ki, mely több rendbeli sajtókönnyebbitéseket és egyszerűsítéseket tartalmaz. A sajtótörvény átvizsgálására bizottság nevezetett. Tudományos munkákra nézve a censura el van törölve.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(554)
Sz. 4090.

Hirdetmény.

(3—3)

A cs. kir. gratzi orsz. törvényszék tőla gr. Rindsmaul Ruprecht Farkas féle hitbizomány felbomlásával, annak minden bitelezői fölhívának ezen hitbizományos vagyon iránt igényeiket, jelen hirdetmény utolsó hirlapi beigntatásától számított 6 hetek alatt, ezen országos törvényszéknel beadni, mivel ellenkező esetben e fölhívási határidőnek eredménytelen eltelésével, a jelenlegi haszon-élvező gr. Rindsmaul Albert ur, bérubázása iránt lépéseket teend. Gracz, mart. 14-én 1862.

NEM HIVATALOS.

(563)

Hirdetmény.

(1—3)

Csikvacsáresii Lázár Ádám bites ügyvéd Erdélyben — elfogad mindennemű felhatalmazásokat. — Lakása: Maros-Vásárhelytől, nagy-szentkirály-utca 264 sz. a., jövő Szent-György naptól kezdve piacszoron a fiskus háznál. —

(562)

Könyvtárosi tanulónak

(1—3)

felvétetik egy 15—16 éves ifju, ki a szükséges képzettséggel bír, magyarul és németül ír és beszél, Demjén László könyvkereskedésében.

(557)

Báró Józika Lajos ur óga. szamosfalvi birtokán, Szamosfalvának Kolozsvár felőli végétől kezdve lefelé nyúló berekben, az idén nyári legeltetésre, nagyobb számú tejelő tehének, illő legeltetési bér mellett befogadtatnak.

(559)

A fiscalis korcsmárlási-jog

(2—3)

Szék mező-városban, folyó év április 24-től, több évekre haszonbérbe adó. — Értekezhetni a tulajdonossal Kolozsvárt, belső szénuteza 157 szám alatti szállásán.

(555)

Haszonbéri hirdetés.

(3—3)

Báró Bornemisza Ignác nének ns. B. Szolnok-vármegyében, Bethlenhez egy óra tavolságra fekvő apa-nagyfalusi rész jószágja, jelen évi április 24 ik napjától kezdve 6 évre haszonbérbe lévő kiadó, — a vállalkozó bővebb felvilágosítást vehet Kolozsvárt, t. Ürmösi Sámuel urnál külső-szénuteza 47 szám alatt, kivel a szerződés is megköthető léssen.

(450)

Eladó butorok és nőiöltözék-cikkelt találtnak belső királyutczában 22. szám alatt.

(504)

Gazdasági vetőmagvak

(4—4)

Kolozsvártt KOZÁK EDE fűszerkereskedésében ugymint: magyar luczerna, francia luczerna, löher steier Klée, török baltaczim Esparsett, Raigrás, Timotfű, mohar, bükköny, burgundi répa legnagyobb-féle, tarlórépa, ákácza, szederfa; továbbá

VETEMÉNY MAGVAK.

Kartifol nyári és téli; fehér Káposzta nyári és téli; veres Káposzta téli; Olasz-káposzta nyári téli. Korelábe nyári és téli. Hónapos Retek veres, fehér, sárga. Téli Retek. Murok. Ugorka jókori. Borsó jókori. Nádméz-borsó. Petrezselyem. Zeller nagyféle. Hagyma fehér és veres. Spinóth. Antivia Saláta. Paradicsom alma. Procoli.

STEIER FÜNEDEV

mell-betegeknek.

Ara egy üveggel használati utasítással 37 kr.

Az ugynevezett „Krombholziána“

vagy

Krombholz gyomorerősítője,

a legjelesebb gyomorerősítő egyike, kiválóan ajánlatos utazóknak, hegyek közé vagy vadászatra kirándulóknak. Ara egy üveggel 52 kr.

ENGELHOFFER G. J.

gyógyerejű havasi növényekből készült

izom- s ideg-essentiája.

Egy üveggel 1 ft.

Dr. Calloud, Geleszta Zelti egy skatulya használati utasítással 30 kr.

Dr. Koch, Növény Bonbonja köhögés ellen egy skatulya 40 kr.

Szeidlitz porok egy skatulya 1 ft.

Kapható Kolozsvártt **KOZÁK EDE** Katonához címzett fűszerkereskedésében.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel. (Bel-farkasutca 74 sz.)

(452) | 30/3 1862. |

(3—3)

Valódi

MOLL SEIDLICZ PORA,

mely a párisi műkiállítás arany-érmét nyert.

Középponti raktára a „Gólyához“ címzett gyógyszerár Bécében, és egyedül az alább megnevezett raktárakban kapható.

Figyelmeztetés. Miután tapasztaltam, hogy az ugynevezett Seidlitz-por használati utmutatásokkal áruoltaték, melyek szóról szóra az enyim szerint utánozva, a közönség csalódására, még saját névalírásomat is viselik, s ily módon azok külsőjeiről ítélve saját gyártmányaimmal könnyen felcserélhetők lévén, bátor vagyok azért ezen hamisítások ellenbe óvásul mindenkit azon meggyőzéssel figyelmeztetni, miszerint az ilyen mű szereknek megkülönböztetése végett, minden általam készített skatulya Seidlitz-por saját óvó bélyegemmel van ellátva, s minden egyes por-adagot magába foglaló fehér papíron ezen esmerető-jegy „Moll Seidlitz-pora“ (Moll's Seidlitz-Pulver) víznyomáson látható.

Ara egy bépecsételt eredeti skatulyának 1 ft 25 kr. o. é.

Használati utasítással minden nyelven.

E porok számtalan, rendkívüli esetben bebizonyított gyógyhatásuknál fogva minden eddigelő ismert házi gyógyszerek közt bizonyára a legelső helyre méltandók. A császári nagy birodalom minden részeiből hozzánk beküldött több ezrenyi halálat részletes biz nyitványul szolgál, hogy azok rögzített dugulás, emésztetlenség és gyomorégés, továbbá görcsök, vesebetegség, idegbaj, szivdobogás, ideges főfájás, vértorlódás, köszvény-szerű tagfájdalom, s végül hysteria, hypochondria, tartós hányási inger stb. eseteiben a legjobb eredménnyel használtaták, s a legártalmasabb győgyeredményt viktak ki Ezen, már nagy csomaggá nőtt levelezés számtalan bizonyítványait tartalmazza azon szenvedőknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyőgmódot hasztalan használták, ezen egyszerű házi szerhez folyamodtak és egészségüket egyszerre és állandóan visszanyerték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanítók, kereskedők, kézművesek, műészek, mezői gazdák, tanárok, hivatalnokok, katonák, sőt gyógyszerészek és orvosok is, valamint több oly mindkét nemből való egyének képviselék, a kiknél azelőtt a leghíresebb győgyforrások a legkisebb könnyebbülést se idézték elő és a kik csupán a valódi Seidlitz-Porok rendszeres használata által lettek tökéletesen egészségesek.

Valódi minőségben kapható csupán csak

Kolozsvártt: RITTER Tr. özv. gyógyszer. Továbbá Beszterczén: Szongot György. Sz.-Agóthán: Knall K. gyógyszerész. Déván: Büchler A. Brassóban: Jekelius F. Nagy-Szebenben: Müller gyógyszerész. M.-Vásárhelyt: Bucher M. Burdacs S. N.-Bányán: Haracek. Nagy-Károlyban: Schöberl. N.-Váradon: Jánky Antal. Segesvártt: Misselbacher. Szilágy-Somlyón: Oravetz A. Vajda-Hunyadon: Marschal. Zilahon: Harmath S. F.

A fennebbi czegeknél létezik még ezeken kívül a

norvégiai hegyekről való

valódi DORSCH-MAJHALZSIROLAJ raktára is

Ara egy nagyobb üvegnek 1 ft. 80 kr. egy kisebbnek 1 ft. o. é.

Az üvegek el vannak látva védmárkával és kimerítő használati utasítással.

Ez az egyetlen faj, mely minden töltés előtt vegytanilag megvizsgáltatik és czinkupakkal elzárt üvegekben küldetik el. — Ezen legtisztább és leghatályosabb majhalzsirolaj a dorsch-halaknak legmondosabb egybegyűjtése és kiválasztása által van megnyerve, és egyáltalában semmi vegytani kezelés alá nem vonatott, hanem a bepecsételt üvegekben lévő folyadék egészen épen és azon állapotban van, miként az közvetlenül a természet által nyújtott. — E valódi Dorsch-majhalzsirolaj Enropának minden orvosi tekintélye által mint legjelesebb gyógyszer a mell- és tüdőbajokban, scrophulus és rachitis, köszvény és eszű, iaült bőrkütiés, szemgyulladás, ideg- és több más bajokban legsikeresebben alkalmaztatik.

MOLL A. gyógyszerész Bécében, „zum Storch“, Tuchlauben.

(365)

(12—12)

A Triesti kir. szab. ugynevezett

Azzienza assecuratrice

(az osztrák állam legrégibb ily nemű biztosító intézete 4 millió alaptőkével ezltiben)

biztosít:

1. az emberi életre, még pedig egész vagy fél jutalék mellett, nyerevény osztalékkal, vagy kölcsön jogezimmell;
2. kiházasítási kiállításokat és későbbkori gondozást;
3. bizonyos tulélési esetekben;
4. bizonyos évenkénti jutalmakba határozott jövedelemre;
5. tűz- és jég-károsodási esetekre.

Magyar és német nyelven részletes tervrajz, ugy szintén mindennemű igényelhető felvilágosítás — kívánatra — mindenkinek készséggel szolgáltatnak.

Levél által irányzott kérdésekre megfelelőleg választoltnak.

A tartományokba ügyvivők vannak felállítva.

Erdélyre nézve központi ügyiroda van Kolozsvártt belső monostoruteza

óvárba menő szegleten, az Apór-féle épületben 1-ső emelet 40-dik szám alatt.